

Sentrale funn fra klubbundersøkelsen 2023

For sjette gang er Klubbundersøkelsen, den mest omfattende kartleggingen av fritidsklubbfeltet, gjennomført. I år er undersøkelsen besvart av 41% av Ungdom og Fritids 668 medlemsklubber. Nytt av i år er at Klubbundersøkelsen er gjennomført av Opinion, et innsikts- og analysebyrå. ([link](#))

Sentrale funn

Styrker og potensiale

1. Forankring i planverk gir bedre tilbud

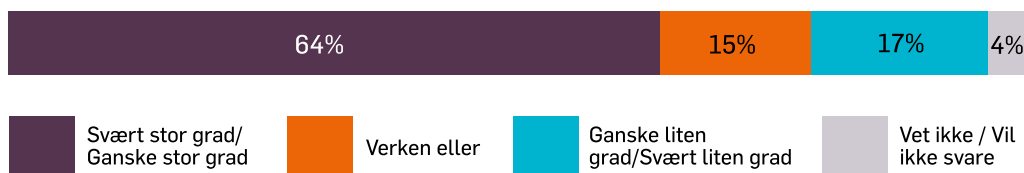
Klubbene som besvarte årets undersøkelse kan grupperes etter omfanget av aktiviteter de tilbyr til barn og unge. Fritidsklubbene som har det beste aktivitetstilbudet (20% tilbyr alt) kjennetegnes av at de, i større grad enn fritidsklubbene som har et middels (56%) eller lite aktivitetsutvalg (23%), er del av kommunens planverk, og samarbeider i større grad om strategiske planer. Ungdommene er også mer involvert i planene som foreligger, og

de har også vært mer involvert i utformingen av klubblokale. Disse klubbene har i større grad ressurser som gjør det mulig å tilpasse seg nye behov og utfordringer i ungdomsmiljøene. De har en tydelig kulturfaglig profil med større grad av oppsøkende ungdomsarbeid, og disponerer flere rom. Klubbene som tilbyr alt, er oftere lokalisert i kulturhus.

2. Voksne på fritidsklubben spiller en viktig rolle i deltakernes liv

Mer enn 6 av 10 oppgir at ungdom har oppsøkt ansatte på klubben for å få hjelp med personlige problemer eller utfordringer. For veldig mange ungdom er de ansatte på klubb mennesker de kan betro seg til og som de stoler på. Det er særlig utfordringer knyttet til skole, mobbing og konflikter med jevnaldrende, familie- og hjemmesituasjonen og psykisk uhelse ungdommene deler med de ansatte.

I hvilken grad opplever du at ungdom har oppsøkt deg eller andre ansatte for å få hjelp med personlige problem eller utfordringer?

Utfordringer

1. Varierende kompetanse på fritidsklubb

Klubbene som besvarte årets undersøkelse kan deles inn i de med **høyt kompetansecfokus (23%)**, **middels kompetansecfokus (47%)** og **lite kompetansecfokus (30%)**. Segmentet med høyt kompetansecfokus har i snitt 7,6 ansatte, mens de to andre segmentene har 3,6 og 2,6 ansatte i snitt. «Høyt kompetansecfokus» har ansatte med bred kompetansecbakgrunn og en høy andel med høyere utdanning. De deltar oftere på kurs, fagdager og seminarer. Segmentet med lite kompetansecfokus har ikke deltatt på noen av overnevnte arrangementer. Høyt- og middels kompetansecfokus får godkjent høyere utdanning ved lønnsfastsettelse. Klubbene med høyt kompetansecfokus har i større grad personale som har vært ansatt i 11 år eller lenger. De opplever også, i større grad enn de med lite kompetansecfokus, at ansatte får tilstrekkelig opplæring av leder. De bruker flere metodiske verktøy, og tilbyr i større grad aktiviteter som rollespill, ferieaktiviteter, turer, jente- og guttegrupper, musikk og sang, og foto og film.

2. Færre fritidsklubber truet med kutt og nedleggelse

I Norge er ikke fritidsklubb en lovpålagt oppgave, hvilket betyr at kommuner må velge om og i hvilken grad disse skal prioriteres. I 2020 ble ca. halvparten av fritidsklubber foreslått nedlagt eller kuttet, men i år oppgir 5% at det har kommet forslag om nedleggelse og 19% at det har kommet forslag om kutt. Nedgangen henger trolig sammen med pandemien. Ifølge Telemarksforskning opplevde 78% av kommuner frafall i ung deltakelse på kulturaktiviteter under pandemien, og 52% av kultursjefer oppga at de har iverksatt tiltak for å rekruttere disse tilbake. Fremover, mener 89% av kultursjefene at det er viktig å prioritere flere lokaler der barn og unge kan drive med kultur, men at dette avhenger av nasjonale midler. Det henger godt sammen med at 4 av 5 fritidsklubber som har blitt forsøkt kuttet eller nedlagt oppgir svak kommuneøkonomi som årsak, og at 7 av 10 klubber er organisert under virksomhetsområdet kultur.

Behov

1. Fritidsklubbene har et ressursbehov

2 av 5 mener at det ikke er nok fritidsklubber i kommunen for å tilfredsstille barn og unges behov. Årsakene skyldes primært spredt bebyggelse og transportutfordringer, men 1 av 4 oppgir også

høy pågang av ungdommer. 4 av 10 oppgir at de er avhengige av å søke ekstra tilskudd for å sikre drift. Av klubbene som praktiserer betalt medlemskap skulle 4 av 5 ønske at det ikke var behov for dette. For mer enn 3 av 5 klubber er økonomiske begrensninger årsaken til at de ikke driver med aktiviteter og arrangementer det eksisterer et ønske om å gjennomføre. 7 av 10 oppgir også begrensede personalressurser som en årsak. Den største andelen ansatte på fritidsklubb har prosentstillinger mellom 10-60%. 3 av 5 oppgir at de ønsker at deres ansatte skal få større prosentstillinger.

2. Behov for universell utforming

Dersom alle barn og unge skal kunne ha mulighet til å delta i fritidsklubb, må lokalene og informasjonen om tilbudet være universelt utformet. Kun 3% av klubbene oppgir at 1 av 10 deltakere har en funksjonsnedsettelse. Mer enn 6 av 10 fritidsklubber har tilrettelagt for rullestolbrukere og 3 av 10 til en viss grad. 1 av 10 klubber har ikke har tilrettelagt lokaler for rullestolbrukere. Når vi ser nærmere på andre parametere for universell utforming, er det stor spredning i klubblokalenes tilrettelegging. I likhet med undersøkelsen fra 2020 er det dårligst tilrettelagt for svaksynte. Kun 16 % har tilrettelagt lokalene med malt inngang, dører og korridorer for å tydeliggjøre kontraster og skape ledelinjer.

Er klubben tilrettelagt for flere brukergrupper med følgende...

Tilgjengelig og ryddig HC-WC

73%

Benker og stoler for pauser

67%

Mindre overmøblering

50%

Lydabsorberende plater

41%

Ramper/terskeleliminatorer

41%

Heis

33%

Tilgjengelig informasjon om lokalets utforming

28%

Malte kontraster og ledelinjer for svaksynte

16%